

Tiedote asiakkaalle **B-hsPEth-verikoe**

Pilottihanke Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Etelä-Pohjanmaan äitiysneuvoloissa

Tausta

Alkoholinkäyttö raskauden aikana aiheuttaa merkittäviä terveysriskejä sekä sikiölle että raskaana olevalle äidille. Alkoholilla on haitallinen vaikutus sikiön kehitykseen ja turvallisesta käytöstä raskauden aikana on vaikea olla varma. Siksi alkoholin käyttöä suositellaan välttämään koko raskauden ajan. Tällä hetkellä neuvolassa käytetään AUDIT-lomaketta tai äitiys- ja lastenneuvolan päihdeseulontalomaketta alkoholin ja päihteiden käytön selvittämiseksi. Näillä menetelmillä ei kuitenkaan löydetä riittävän hyvin äitejä, jotka tarvitsevat apua alkoholinkäytön lopettamiseen raskauden aikana.

Pilottihankkeen tarkoituksena on kartoittaa uuden menetelmän, herkän B-PEth-verikokeen eli B-hsPEth-verikokeen, soveltuvuutta alkoholinkäytön tunnistamiseen neuvolatyössä. Pilotti on Valtioneuvoston päätöksentekoa tukevaa tutkimustoimintaa ja se toteutetaan kolmen hyvinvointialueen kaikissa äitiysneuvoloissa. Pilotin kesto on noin vuosi.

Mikä on B-hsPEth-verikoe?

B-PEth mittaa verestä alkoholin (etanoli) hajoamistuotetta (fosfatidyylietanoli). Sitä ei esiinny verenkierron muuten kuin alkoholin käytön seurauksena. Näyte kertoo alkoholinkäytöstä edeltävän 2-4 viikon ajalta.

Näytteenotto

Näyte otetaan samalla kertaa kuin muutkin alkuraskauden verikokeet (HIV, B-hepatiitti, kuppa, seulontaverikokeet). Näyte otetaan samasta näytteenottokohdasta kuin muutkin näytteet, joten näytteenotto ei aiheuta ylimääräisiä pistoksia. Näytteenotto ei edellytä mitään erityisvalmisteluja.

Tulokset

Näet laboratoriovastausten tulokset OmaKannasta. Jos näytteen tulos on positiivinen, neuvolan terveydenhoitaja tekee uuden lähetteen ja lähettää sinulle tekstiviestitse tiedon ajankohdasta, jolloin näyte tulisi käydä laboratoriossa antamassa. Negatiivisista näytteistä ei erikseen ilmoiteta.



Positiivinen näyte

Näyte kertoo alkoholinkäytöstä noin 2–4 viikkoa edeltävältä ajanjaksolta. Jos olet käynyt verikokeessa raskauden varhaisessa vaiheessa, on mahdollista, että positiivinen näyte kertoo käyttämästäsi alkoholia ennen kuin tiesit olevasi raskaana. Tästä sinun ei tarvitse huolestua. On tavallista, että nainen on käyttänyt alkoholia ennen kuin on tiennyt olevansa raskaana.

Jos ensimmäinen näyte on positiivinen, sinut ohjataan kontrollinäytteeseen kolmen viikon kuluttua ensimmäisestä näytteestä. Jos kontrollinäyte on edelleen positiivinen, keskustele terveydenhoitaja kansasi tuloksesta ja tekee tarvittaessa lähetteen erikoissairaanhoidon. Jos sinulla on alkoholinkäyttöä raskausaikana, terveydenhuollon ammattilaiset ovat valmiita tukemaan ja ohjaamaan sinua päihteettömään raskauteen sinun ja syntyvän vauvasi parhaaksi.

Kysely

Pilottihankkeeseen liittyen keräämme sekä asiakkaiden että terveydenhuollon henkilökunnan kokemuksia B-PEth-verikokeesta. Toivomme, että vastaat lyhyeen kyselyyn.

Milloin vastata?

Parhaiten pystyt vastaamaan, kun olet käynyt verikokeessa ja saanut vastauksen. Jos et ole menossa verikokeeseen, voit vastata jo heti. Samoin voit vastata kyselyyn jo heti, jos kyselyyn vastaaminen ja sen muistaminen on silloin todennäköisempää. Eli arvostamme suuresti kaikkia vastauksia, huolimatta milloin vastaaminen tapahtuu.

Kysely on anonyymi

Vastaaminen on täysin nimetöntä. Vastauksista ei voi tunnistaa yksittäisiä henkilöitä, eikä neuvolan terveydenhoitaja näe vastauksiasi.

Miksi vastauksesi on tärkeä?

Kerättyjä tietoja käytetään toiminnan arviointiin ja kehittämiseen sekä mahdollisesti tutkimustarkoitukseen.

Miten vastaat?

Pääset vastaamaan kyselyyn alla olevan linkin tai QR-koodin kautta.

Lisätietoa saat omalta terveydenhoitajaltasi.

[Kysely raskaana olevalle B-hs-PEth verikokeesta – Täytä lomake](#)

Kysely raskaana olevalle B-hs-PEth
verikokeesta

